

u praksi, ali je treba bezuslovno zavesti. Ovome treba dodati uklanjanje otpadaka i sterilizaciju zemljišta na mestu sura, koje su zbog isporuke drveta rasturene. Sterilizacija je neophodna fitosanitetska mera kada se radi o čuvanju drveta pitomog kestena, čija je kora bila zaražena gljivicom *Endothia parasitica*. Za sterilizaciju ovog drveta mogu se na šumskim stovarištima izraditi bazeni u koje se potapa drvo pre isporuke (razblaženi formalin). Kada sterilisano drvo ne može biti odmah isporučeno, već ostaje na stovarištu, pri čemu formalin ispari i izgubi svoje dejstvo, piknospore sa raznog otpadka na stovarištu mogu ponovo da se nasele na sterilisano drvo. Spaljivanje nepodesnog materijala na stovarištu i u okolini jeste najefikasnija preventivna mera.

Sterilizacija zemljišta pre slaganja drveta vrši se jednim od fungicida koji ne obojava materijal (3% vodeni rastvor fluoridne soli, 2% vodeni rastvor sulfata bakra i sl.). Za ogrevno drvo sterilizacija se može izvršiti i 2% rastvorom kreozana. Količina rastvora u svim slučajevima je 8 litara po 1 m². U tom cilju zemljište treba jednostavno zaliti (pomoću kante sa rešetkom) pomenutim vodenim rastvorom u određenoj količini. Nekada ova mera ne izgleda ekonomična, ali je njen značaj u čuvanju drveta veliki i svakako da opravdava uložene troškove.

Ako je sterilizacija zemljišta jedna stalna mera na šumskim stovarištima, time je uglavnom rešeno i pitanje korova. Na dobrim vlažnim zemljištima, a time i bogatim zeljastim korovima, suzbijanje korova između složaja drveta je korisna mera. Za suzbijanje se koristi 1% vodeni rastvor herbicida na bazi 2,4,5-T ili 2% rastvor kreozana, ako žuta boja ovog poslednjeg sredstva ne utiče na kvalitet robe.

Svi sortimenti, izuzev ogrevnog drveta, čuvaju se na drvenim podmetačima. Ovi podmetači, dovoljno izdignuti nad zemljom, treba da su impregnisani kreozotom, čime se i njihova trajnost znatno povećava. Loša je praksa održavanje na stovarištima trulih podmetača.

2) Za vanšumska stovarišta, u blizini komunikacija, važe ista načela čuvanja i zaštite drveta kao na šumskim. Pošto materijal na ova stovarišta dolazi većinom dovoljno prosušen, smanjuje se i uloga lokaliteta u pogledu vlažnosti vazduha. Ova stovarišta su najčešće sa jakom frekvencijom primanja i isporuke materijala, tako da se složaji brzo stvaraju i rasturaju, te vlaga ne utiče u velikoj meri na kvalitet robe, kao što je ranije bilo izloženo. Uglavnom se na ovim stovarištima ne sprovode neke posebne mere.

Velika mana nekih stovarišta u blizini komunikacija jeste vlažnost zemljišta, stvaranje blata posle snega i kiša i prljanje materijala. Ove prilike povećavaju mogućnost infekcija, a indirektno utiču na samu impregnaciju, odnosno na kvarove instalacija za impregnaciju i potapanje materijala. Zbog toga prilazne puteve i teren ovih stovarišta treba nasuti materijalom koji će onemogućiti nanošenje blata na robu. Šljaka iz rudničkih i železničkih pepeljara je pogodna za ovu svrhu. Ona ujedno sprečava bujanje korova na stovarištu, mada su uslovi za njihovu vegetaciju ovde znatno smanjeni zbog velikog prometa vozila i kretanja ljudi.

SPECIJALNE MERE ČUVANJA DRVETA NA ŠUMSKIM STOVARIŠTIMA

Neki od glavnih artikala drveta, pored navedenih univerzalnih mera za održavanje u dobrom stanju, izlažu se na šumskim stovarištima (van šumskog sklopa) posebnom tretiranju, koje će se ovde navesti.